

**Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc**

Č. j.: KUOK 45050/2021

V Olomouci dne 27. 4. 2021

Sp.Zn: KÚOK/39168/2021/OŽPZ/7324

Vyřizuje: Mgr. Eva Stodolová,

Mgr. Hana Sedláčková

Tel.: 585 508 425

E-mail: e.stodolova@olkraj.cz

datová schránka: qiabfmf

Počet listů: 5

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

Podnět k provedení přezkumného řízení z moci úřední – odpověď

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 77a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), obdržel Váš podnět k provedení přezkumného řízení z moci úřední, a to k rozhodnutí č.j. PVMU 16701/2021 40 ze dne 8. 2. 2021 (s nabytím právní moci dne 26. 2. 2021) kdy Magistrát města Prostějova, Odbor životního prostředí jako orgán ochrany přírody povolil žadateli Statutárnímu městu Prostějov kácení 2 ks lip malolistých a 24 ks lip velkolistých a současně mu uložil povinnost náhradní výsadby (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí spatřujete v: a) nezjištění skutkového stavu, absenci závažného důvodu pro kácení; b) nepřezkoumatelnosti posouzení funkčního a estetického významu dřevin; c) neprojednání věci se silničním správním úřadem; d) systémové podjatosti úředních osob Magistrátu města Prostějova; e) nesprávném posouzení stromořadí.

K Vašemu podnětu sdělujeme následující:

Ad a): nezjištění skutkového stavu, absence závažného důvodu pro kácení:

Z předmětného spisového materiálu Sp.Zn. OŽP/3683/20201740 vyplývá, že žadatel obdržel podnět - žádost od společnosti Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s. k pokácení 9 ks lip, 3 ks smrku a 2 ks tují. V podané žádosti ve vztahu k orgánu ochrany přírody žadatel, jako vlastní předmětného pozemku, uvádí, že z důvodu opravy vodovodu a z důvodu rekonstrukce veřejného osvětlení, kdy dojde k posunutí vedení veřejného osvětlení směrem k vozovce, žádá o pokácení 25 ks stromů o obvodu kmene nad 80 cm ve výšce 1,3 m nad zemí. Žádný zákon ani prováděcí předpis neříká, co je závažný důvod. Jde o tzv. právní pojem neurčitý, který zahrnuje jevy a skutečnosti, které nelze v obecné rovině definovat. Obsah tohoto pojmu musí v každém konkrétním případě posuzovat příslušný správní orgán a způsob, jak tuto otázku posoudil, musí být přezkoumatelným způsobem vyjádřen v odůvodnění rozhodnutí. Závažnými důvody pro povolení kácení dřevin mohou být důvody související se stavem dřevin, ale také to mohou být důvody na straně žadatele, které nesouvisí se stavem dřeviny. Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí definuje závažné důvody pro kácení dřevin jako skutečnosti, které nelze účinně

eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny.

Ze spisového materiálu lze výše uváděné dva závažné důvody odvodit a s těmito důvody je i pracováno v odůvodnění výrokové části rozhodnutí. Magistrát města Prostějova postupoval zcela dle běžné praxe při řešení problematiky kácení dřevin.

Ad b) nepřezkoumatelnost posouzení funkčního a estetického významu dřevin:

K žádosti o povolení kácení dřevin byly přiloženy tyto přílohy: kopie žádosti společnosti Vodovody a kanalizace a.s. ze dne 5. 11. 2020; seznam dřevin na kácení; výpis z katastru nemovitostí; situační mapy a souhrnná technická zpráva (celkem 12 listů příloh). V přiložené souhrnné technické zprávě je u 19 stromů uváděn zhoršený zdravotní stav, u 5 stromů výrazně zhoršený a u 1 stromu výborný až dobrý zdravotní stav. Součástí správního řízení bylo ústní jednání spojené s ohledáním předmětných dřevin na místě konané dne 28. 1. 2021. Zápis z jednání je součástí spisu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je čerpáno z popisu zjištění, jež je součástí tohoto zápisu. Dle metodického pokynu MŽP je funkční význam dřevin výsledkem vyhodnocení souboru všech společenských a ekologických funkcí ve smyslu § 1 písm. b) vyhlášky č. 189/2013 Sb., jako souboru funkcí ovlivňujících životní prostředí. Estetický význam dřevin je pak dán jejich působením na vnímání člověka, tj. jak prostřednictvím všech smyslů dřevina působí na city člověka a jaké v něm vzbuzuje subjektivní dojmy. Společenskými funkcemi dřeviny rozumíme soubor funkcí dřeviny ovlivňujících životní prostředí člověka, jako je snižování prašnosti, tlumení hluku či zlepšování mikroklimatu; mezi společenské funkce patří také funkce estetická, včetně působení dřevin na krajinný ráz a ráz urbanizovaného prostředí (srov. Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, v platném znění). Funkční a estetický význam dřeviny je tedy výsledkem vyhodnocení všech těchto aspektů u konkrétní dřeviny v konkrétní lokalitě. Orgán ochrany přírody v tomto konkrétním případě uvádí, že lípy neplní estetický a funkční význam a popisuje zjištění z uskutečněného jednání (dřeviny se zhoršeným až výrazně zhoršeným zdravotním stavem a sníženou vitalitou, založeny nevhodným řezem tzv. na hlavu, patrné dutiny, časté tlakové větvení sekundární koruny).

Ad c) neprojednání věci se silničním správním úřadem:

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona říká, že povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem a odkazuje se na § 15 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 80/2006 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb., který definuje silniční vegetaci. Dohodu je třeba chápat jako procesní náležitost, která má pomoci orgánu ochrany přírody k posouzení závažnosti důvodů ke kácení uvedených žadatelem ve vztahu k veřejnému zájmu na ochranu dřevin, tj. ochrana dřevin vs. ochrana bezpečného provozu na pozemní komunikaci. Jedná se tedy o případy, kdy se jedná o kácení z důvodu ohrožení bezpečnosti užití pozemní komunikace, neúměrného ztížení použití silničních pozemků k účelům údržby komunikací nebo neúměrného ztížení obhospodařování sousedních pozemků. V tomto konkrétním případě lze dále mít předmětné dřeviny za součást městské zeleně, nikoliv silniční vegetace. Důvodem pro kácení předmětných lip byla oprava vodovodu a rekonstrukce veřejného osvětlení, nikoliv ochrana bezpečnosti provozu na pozemní komunikaci.

Ad d) systémová podjatost úředních osob Magistrátu města Prostějova

K namítané systémové podjatosti úředních osob Magistrátu města Prostějova krajský úřad uvádí, že tuto namítanou skutečnost neshledal.

Podjatost, respektive vyloučení z projednávání a rozhodování věci upravuje ustanovení § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Dle dikce § 14 odst. 1 správního řádu „každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“

Dle § 14 odst. 2 správního řádu „úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.“

Dle metodické pomůcky, jež vydalo Ministerstvo vnitra České republiky, k posuzování systémové podjatosti (www.mvcr.cz/soubor/metodika-systemova-podjatost.aspx) o systémové podjatosti lze hovořit v tom případě, kdy „**v důsledku zaměstnaneckého poměru k subjektu veřejné správy (např. k územnímu samosprávnému celku), který má k projednávané věci vztah, existuje reálné riziko, že by jejich postoj k věci mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými prostředky.**“

Vámi namítaný vztah úředních osob k politickému vedení města je stanovený zákonem o obcích. Správní řád v ustanovení § 14 výslovně neřeší případy podjatosti všech úředních osob daného správního orgánu pro jejich zaměstnanecký poměr k tomuto orgánu a zájmu na výsledku daného správního řízení. Pracovní či jiný poměr upravený zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů nemůže být obecně shledán jako důvod pro shledání systémové podjatosti daného správního orgánu. K témuž závěru došel i ve svém rozsudku Nejvyšší správní soud, č. j. 2 As 21/2004-67 ze dne 16. 12. 2004, cit.: „V projednávané věci podala žádost o pokácení stromu obec a o této žádosti rozhodoval orgán obce, městský úřad. Příslušnost tohoto orgánu vydat rozhodnutí o takové žádosti je založena ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., přičemž z ust. § 75 odst. 2 téhož zákona vyplývá, že rozhoduje-li obecní (městský) úřad jako orgán ochrany přírody, vykonává tím na tomto úseku státní správu. Obecní úřad tedy jako orgán obce, jakožto jednotky územní samosprávy, vykonává působnost v oblasti státní správy, která na něj byla v souladu s uvedeným zákonem, a tedy postupem aprobovaným čl. 105 Ústavy České republiky, přenesena. Orgány obce jsou přitom povolány k výkonu státní správy v celé řadě dalších oblastí, např. ve věcech stavebního řízení, živnostenského podnikání, požární ochrany apod. V mnoha případech přitom i v těchto oblastech může nastat a běžně nastává situace, kdy účastníkem správního řízení vedeného orgánem obce je obec sama. Zákonodárce přistoupil k takovému zákonnému a přitom ústavně konformnímu řešení, které připouští, aby v kterémkoliv stupni správního řízení o právu nebo povinnosti územně samosprávné jednotky na konkrétním úseku státní správy rozhodoval orgán tohoto územněsprávního celku. Pracovník takového orgánu v daném řízení nevystupuje prvotně jako zaměstnanec, nýbrž jako úředník územně samosprávného celku, mezi jehož základní povinnosti podle zákona č. 312/2002 Sb. patří mj. dodržovat ústavní pořádek, právní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané, hájit při výkonu správních činností veřejný zákon, jednat a rozhodovat

nestranně bez ohledu na své přesvědčení a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování [§ 16 odst. 1 písm. a), b), c) a f) cit. zákona]. Tyto povinnosti pak má úředník i při výkonu státní správy, která byla na orgán samosprávy zákonem přenesena (§ 2 odst. 3 cit. zákona). Skutečnost, že zákon uvedené povinnosti úředníků územních samosprávných celků takto explicitně vypočítává, je podle Nejvyššího správního soudu třeba vnímat právě i v souvislosti s tím, že tito úředníci jsou v mnoha případech povoláni k rozhodování o věcech týkajících se obce či kraje, tedy de facto jejich zaměstnavatelů. Nejvyšší správní soud je tak přesvědčen, že pouze tato situace, která je zákonem výslovně připuštěna, předpokládána a vyžadována, nemůže být bez dalšího důvodem podjatosti pracovníka orgánu územně samosprávného celku, a to i přes pracovní či jiný obdobný vztah k takovému celku jakožto účastníkovi řízení či z toho plynoucí jistou finanční závislost. Aby pochybnosti o podjatosti konkrétního úředníka byly v takových případech dány, musela by přistoupit ještě další skutečnost, např. důvodná obava z ovlivňování úředníka ze strany jeho zaměstnavatele v konkrétním případě.“

Krajský úřad po prostudování Vámi uvedeného odkazu na článek, jež uveřejnil Prostějovský deník, nedošel ke stejnému závěru, který uvádíte, tedy že náměstkyně primátora Milada Sokolová „zřejmě nabyla dojmu, že jí Odbor životního prostředí jako orgán ochrany přírody nějakým způsobem podléhá.“ Z vyjádření uvedeného v předmětném článku nijak nevyplývá, a to ani nepřímě, že by ať už náměstkyně primátora či jiná osoba měla a vyvíjela politický či jiný vliv na příslušné úřední osoby, jež dané správní řízení vedly, aby rozhodly v souladu s jejími požadavky.

Dále jste ve svém podání ani neuvedla či neodkázala na konkrétní jevy ať už v politické nebo mediální sféře, které by naznačovaly zvýšený zájem osob schopných ovlivnit jednání příslušných úředních osob rozhodujících v daném správním řízení.

Samotný fakt, že Magistrát města Prostějova, Odbor životního prostředí vykonává jak samostatnou, tak i přenesenou působnost není taktéž důvodem pro shledání systémové podjatosti. Vámi uvedená domněnka, že „představa, že v době, kdy se na výkonu samostatné působnosti nepodílejí, dovedou přepnout do jiného módu, a najednou zcela nezávisle rozhodovat o právech a povinnostech účastníků řízení, třeba i tak, že bude v rozporu se zájmem jejich zaměstnavatele a účastníka řízení, je zcela absurdní“ taktéž není způsobila ke vzniku pochybnosti o nepodjatosti úředních osob. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, bod 46: „Úředníci samosprávných celků jsou vázáni právem [§ 16 odst. 1 písm. a) a b) zákona o úřednících územních samosprávných celků] a povinni hájit při výkonu správních činností veřejný zájem [§ 16 odst. 1 písm. c) téhož zákona] a jednat a rozhodovat nestranně bez ohledu na své přesvědčení a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování [§ 16 odst. 1 písm. f) téhož zákona]. Plnit pokyny vedoucích úředníků jsou povinni jen tehdy, nejsou-li v rozporu s právními předpisy; má-li úředník za to, že vydaný pokyn je v rozporu s právními předpisy, je povinen to bezodkladně oznámit osobě, která mu pokyn vydala, a to písemně, nebo, hrozí-li nebezpečí z prodlení, ústně; poté je úředník povinen splnit daný pokyn pouze tehdy, dostane-li od vedoucího úřadu písemný příkaz tak učinit; úředník nesmí vykonat pokyn ani příkaz, pokud by se tím dopustil trestného činu, přestupku, popřípadě jiného správního deliktu, a tuto skutečnost je povinen bez zbytečného prodlení písemně oznámit vedoucímu úřadu [§ 16 odst. 1 písm. d) téhož zákona]. Uvedení úředníci mají i řadu dalších povinností majících zajistit jejich nestrannost při výkonu jim svěřených pravomocí [viz zejm. § 16 odst. 1 písm. g), h), i), j) téhož zákona].“ Zákon tedy stanovuje mechanismy, jak má úředník postupovat

v případě, že je na jeho osobu vyvíjen tlak, aby rozhodnul způsobem požadovaným svým nadřízeným pracovníkem. Ve Vámi uvedeném podnětu však neuvádíte ani žádnou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že jakýkoliv nátlak ze strany vedoucích pracovníků (zaměstnavatele) byl skutečně či jen v náznacích na úřední osoby vyvíjen.

Vámi uváděnou citlivost kauzy ve svém podnětu nijak nekonkretizujete či nenastihujete, a z tohoto důvodu se k tomuto krajský úřad nemohl vyjádřit.

Pochybnost o nepodjatosti úředních osob je založena tedy tehdy, jsou-li rozumné a z reality vycházející důvody k domněnce, že zde může existovat nežádoucí vztah, který by mohl ovlivnit postoj úřední osoby k výkonu zákonem jí svěřené pravomoci. Z Vašeho podnětu nevyplývá žádná taková skutečnost a zároveň žádná taková skutečnost není známa ani krajskému úřadu, a proto neshledal tuto námitku jako důvodnou.

Ad e) nesprávném posouzení stromořadí:

Jestliže orgán ochrany přírody uvádí, že 6 ks dřevin má skupinové uspořádání, tak se krajskému úřadu jeví, že tedy skutečně nejsou součástí stromořadí. Navíc tyto dřeviny nejsou předmětem daného řízení a daná úvaha je uváděna nad rámec vedeného řízení. Předmětem řízení je povolení kácen lip, nikoliv smrků, cypřišků a borovic.

Z á v ě r:

Po podrobném se seznámení s předmětným spisovým materiálem Sp.Zn. OŽP/3683/20201740 krajský úřad dospěl k závěru, že přezkumné řízení nelze zahájit, protože nebyly shledány důvody k jeho zahájení. Dle ustanovení § 94 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů v přezkumném řízení správní orgány přezkoumávají pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy.

Předmětné rozhodnutí č.j. PVMU 16701/2021 40 ze dne 8. 2. 2021 vydal místně a věcně příslušný orgán ochrany přírody, jímž je dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona Magistrát města Prostějova. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 26. 2. 2021. Z veřejně dostupných zdrojů je známo, že kácení bylo provedeno zhruba v polovině března. Kácení proběhlo v souladu s právoplatným rozhodnutím.

Jisté drobné nedostatky napadeného rozhodnutí, týkající se především pečlivější formulace textu odůvodnění, budou Magistrátu města Prostějova v rámci metodického vedení vytknuty.

otisk úředního razítka

Ing. Josef Veselský
vedoucí Odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Za správnost el. vyhotovení odpovídá: Mgr. Eva Stodolová